

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
มหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับระดับการปฏิบัติงานของนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
เกี่ยวกับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
มหาสารคามดังนี้
 - 2.1 อายุ
 - 2.2 ระดับการศึกษา
 - 2.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

สรุปผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามสรุปผลดังนี้

1. ระดับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามพบว่า โดยรวมมีระดับบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประสานงาน ด้านการจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การควบคุม และด้านการวางแผน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการวางแผน พบว่า โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ผู้นำชุมชน ประชาชน และพนักงานในแต่ละระดับมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น กำหนดแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ สำรวจข้อมูลสภาพปัญหา/ความต้องการในการจัดทำ เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนาตำบล มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการแต่ละโครงการอย่างชัดเจน ร่วมเสนอปัญหาความต้องการ โครงการ/กิจกรรม มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานในโครงการหรือแผนงานที่ปฏิบัติอยู่อย่างชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีระดับการบริหารอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรจุในแผนพัฒนาตำบล

1.2 ด้านการจัดองค์กร พบว่า โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ รู้ขั้นตอนว่าจะจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในแต่ละส่วนงาน และมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสมกับภารกิจ ช่วยส่งเสริมความสามัคคีเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งภายในองค์การบริหารส่วนตำบล และมีการร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนต่าง ๆ ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ พบว่า โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ กำแนะนำของผู้บริหารถูกนำไปใช้

ประโยชน์สำหรับการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเป็นอย่างดี มีการกำหนดแนวปฏิบัติหน้าที่และมอบหมายงานที่ชัดเจน และหน่วยงานมีการสั่งการตามลำดับชั้นตอนสายการบังคับบัญชา

1.4 ด้านการประสานงาน พบว่า โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 1 ชื่อ คือ เมื่อสิ้นสุดแต่ละโครงการส่วนงานที่รับผิดชอบรู้อถึงระดับของความสำเร็จของโครงการนั้น และมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ชื่อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ ประสานงานกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำงบประมาณดำเนินการพัฒนาตำบล แจ้งให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงงานหรือโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่เสมอ และการกำหนดขั้นตอนเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ/หรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบเป็นไปอย่างชัดเจน

1.5 ด้านการควบคุม พบว่า โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ชื่อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ ได้ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับข้อมูลข่าวสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าว และมีวิธีการประเมินผลงานทั้งภายนอกและภายในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการที่รับผิดชอบ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามในด้านต่าง ๆ พบว่า

2.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับอายุแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์ห้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสรุปในภาพรวมมีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 36.98

โดยส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงแผนพัฒนาตำบลและนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงขั้นตอนการวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการ การเตรียมงาน โครงการและทำงานอย่างเป็นระบบ

3. ควรปรับปรุงการดำเนินงานของทุกส่วนงานในองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

4. การจัดองค์กรต้องแยกเป็นสัดส่วนตามความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ควรจัดองค์กรให้เป็นลักษณะโครงสร้างให้เป็นรูปมาตรฐาน

5. ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญในการจัดการองค์กร เพื่อเป็นศูนย์รวมในการให้บริการประชาชน

6. ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานแต่ละส่วนงานให้เพียงพอและจัดระเบียบการให้บริการภายในองค์กรให้ถูกต้องตามขั้นตอน

7. ควรมีการควบคุมงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แน่นอนและชัดเจน รวมทั้งการควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละส่วนงานที่ได้รับมอบหมาย ควบคุมและสั่งการตามลำดับสายบังคับบัญชา

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีระดับบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประสานงาน ด้านการจัดองค์กร การบังคับบัญชาสั่งการ การควบคุม และด้านการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย ชูปทอง (2530 : 98) ได้ศึกษาบทบาทและปัญหาผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชนบทยกจนตามโครงการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่นของวิทยาลัยครูอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนานั้นจะต้องเป็นผู้มีความเมตตา โอบอ้อมอารี ซื่อสัตย์ สุจริต พุคจริงทำจริง ขยันอดทน มีความรับผิดชอบ และเป็น

ผู้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา และพบว่าบทบาทของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาวัตถุ อยู่ในระดับปานกลาง แต่การพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยปรากฏว่า งานพัฒนาชุมชนที่ค้ำนี้จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักและมีความคุ้นเคยในการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ทดลองฝึกปฏิบัติตามหลักวิธีการปกครองตนเองจะทำให้การพัฒนาชุมชนได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับระดับการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามในด้านต่างๆ พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับการปฏิบัติงานในด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ และด้านการประสานงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นอายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกับระดับการปฏิบัติงานในด้านการวางแผน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกับระดับการปฏิบัติงานในด้านการจัดองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับชัยยศ ศิริรัตนบวร (2531 : 8-81) ได้ทำการศึกษาความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภาตำบล : ศึกษากรณีกรรมการสภาตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และโครงสร้างของสภาตำบล ตลอดจนระเบียบเกี่ยวกับการประชุมและการงบประมาณจึงทำให้เกิดปัญหาทางด้านเทคนิคในการพัฒนา ซึ่งสืบเนื่องมาจากกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่มีความรู้เพียงชั้น ป.4 นอกจากนี้ยังพบว่ากรรมการสภาตำบลยังไม่สามารถอุทิศการทำงานในหน้าที่ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนน้อยไม่สามารถจะยึดเป็นอาชีพหลักได้ จึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพอื่นต่อไปด้วยและยังสอดคล้องกับ ชัยวิทย์ ประเสริฐสุข (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความแตกต่างของอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ อมร แยมศรี (2538 : 26) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลจากการศึกษาพบว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกันนั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสภาตำบลแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

- 1.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงแผนพัฒนาตำบลและนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.2 ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงขั้นตอนการวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการ การเตรียมงาน โครงการและทำงานอย่างเป็นระบบ
- 1.3 ควรปรับปรุงการดำเนินงานของทุกส่วนงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- 1.4 การจัดองค์กรต้องแยกเป็นสัดส่วนตามความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ ควรจัดองค์กรให้เป็นลักษณะ โครงสร้างให้เป็นรูปมาตรฐาน
- 1.5 ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญในการจัดการองค์กร เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการประชาชน
- 1.6 ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานแต่ละส่วนงานให้เพียงพอและจัดระเบียบการให้บริการภายในองค์กร ให้ถูกต้องตามขั้นตอน
- 1.7 ควรมีการควบคุมงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แน่นอนและชัดเจน รวมทั้งการควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละส่วนงานที่ได้รับมอบหมาย ควบคุมและสั่งการตามลำดับสายบังคับบัญชา

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ควรเน้นหนักการดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำโครงการองค์การบริหารส่วนตำบลเคลื่อนที่ เพื่อทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบ
- 2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านที่มีปัญหา เช่น ปัญหาการไม่มีงบประมาณในการจัดเก็บขยะ ปัญหาไม่มีที่กำจัดขยะ ปัญหาการไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ปัญหาไม่มีรถดับเพลิง ปัญหาไม่มีเรือท้องแบน ปัญหาการไม่มีศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนประจำตำบล เป็นต้น เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรหาจุดแข็ง หรือ โอกาสที่เป็นไปได้มากที่สุด ในการพัฒนาอาชีพ ให้กับประชาชน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.4 รัฐควรจัดสรรงบประมาณหรือเงินอุดหนุนให้มากขึ้น หรือให้ครบตาม เกณฑ์ที่รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลใดตำบล หนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหาร ส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านใด ด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การ บริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน และการ วางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม